

Valors homonacionalistes? Una proposta tridimensional

Homonationalist values? A three-dimensions proposal

Valores homonacionalistas? Una propuesta tridimensional

Leon Freude Universitat de Barcelona; lfreude@ub.edu

Abstract

Keywords

Homonationalism,
social indicators,
feminism,
LGBT

Received:
02/02/2022
FirstReview:
03/03/2022
Accepted:
16/03/2022
Published:
24/05/2022

In the debate on nationalisms, sexual and gender diversity is often overlooked. The conceptual proposal of homonationalism fills this gap. Homonationalism describes how sexual and gender diversity has been discursively included in nations within the global north since the 2000s, while homophobia is racialized and excluded. Homonationalism thus becomes a complex but useful tool for analyzing discourses, subjects, and policies. There are still few quantitative studies on homonationalist values and they all work with secondary data. In this article, I explain the shortcomings of the existing quantitative measures of homonationalism and propose a dimensionalization that starts from a conceptualization of its own as a result of a review of the literature. This dimensioning is helpful for the development of an instrument of its own measurement.

Resumen

Palabras clave

homonacionalismo,
indicadores sociales,
dimensionalización,
feminismo, LGTB

En el debate sobre los nacionalismos la diversidad sexual y de género suele ser obviada. La propuesta conceptual del homonacionalismo llena ese vacío. El homonacionalismo describe cómo a partir de los años 2000 la diversidad sexual y de género se incluye discursivamente en el seno de las naciones en el norte global, mientras que se racializa y excluye la homofobia. El homonacionalismo se convierte así en una herramienta compleja pero útil para analizar discursos, sujetos y políticas. Aún existen pocos estudios cuantitativos sobre valores homonacionalistas y todas trabajan con datos secundarios. En este artículo explico las carencias de las medidas cuantitativas existentes de homonacionalismo y propongo una dimensionalización que parte de una conceptualización propia fruto de una revisión de la literatura. Esta dimensionalización sirve para el desarrollo de un instrumento de medida propio.

Freude, L. (2022). Valors homonacionalistes? Una proposta tridimensional. *Clivatge*, 10, e-38376. <https://doi.org/10.1344/CLIVATGE2022.10.1>

Resum

Paraules clau

homonacionalisme, indicadors socials, dimensionalització, feminisme, LGTB

En el debat sobre els nacionalismes la diversitat sexual i de gènere acostuma a ser obviada. La proposta conceptual de l'homonacionalisme omple aquest buit. L'homonacionalisme descriu com a partir dels anys 2000 la diversitat sexual i de gènere s'inclou discursivament en el sí de les nacions al nord global, mentre que es racialitza i estigmatitza l'homofòbia. L'homonacionalisme esdevé així una eina complexa però útil per analitzar discursos, subjectes i polítiques. Encara hi ha pocs estudis quantitius sobre valors homonacionalistes i tots treballen amb dades secundàries. A aquest article explico les mancances de les mesures quantitatives existents d'homonacionalisme i proposo una dimensionalització que parteix d'una conceptualització pròpia fruit d'una revisió de la literatura. Aquesta dimensionalització serveix pel desenvolupament d'un instrument de mesura propi.

1. Introducció

Sovint s'ha anticipat el fi de la nació tal i com el preveia Renan: "*Las naciones no son algo eterno. Han comenzado, terminarán*" (1882, p. 11). Malgrat un relatiu consens sobre el caràcter social i contingent de la nació, ben entrat al segle XXI les discussions entorn a la nació estan lluny d'estar morts també al nostre context (Bonet Martí & Ubasart, 2021; Sanjaume-Calvet & Grau Creus, 2021; Rodó-Zaráte, 2020; Radatz, 2020; Ubasart, 2020; Straehle, 2019). Una transformació important que s'ha donat, però, tant en el nostre context (Fernández-García, 2018; Enguix, 2017; Pérez-Sánchez, 2016; López-Clavel, 2015; Martínez & Dodge, 2010) com a nivell global (Takács & Szalma, 2020; Swimelar, 2019; Santos, 2013; Gerhards, 2010; Waites, 2009) és com s'integren qüestions relatives a la diversitat sexo-genèrica en el sí de la nació. La diversitat sexual i de gènere sempre ha sigut implícita o explícita en la construcció nacional (Slootmaeckers, 2019). Però el terme homonacionalisme (Puar, 2007) ha sorgit més recentment per descriure canvis importants en les ciutadanes sexuals (Richardson, 2017, 2000) i els nacionalismes sexuals (Mepschen & Duyvendak, 2012). L'homonacionalisme descriu la incorporació de les persones lesbianes, gais, trans, bisexuals i altres identitats dissidents (LGTB+) en el sí de la nació; és més, el grau d'inclusió esdevé paràmetre per mesurar el seu progrés (Puar, 2007). L'homonacionalisme percep aquesta inclusió com a estabilitzadora per la nació perquè va a la mà d'una exclusió d'un altre homòfob – interior i exterior – que actua cohesionador cap a dins (Puar, 2007). L'homonacionalisme s'ha entès tant com a crítica com també una eina analítica i descriptiva (Puar, 2007, 2013; Schotten, 2016).

Al llarg d'aquest article proposo desenvolupar una dimensionalització per a un instrument capaç de mesurar valors homonacionalistes d'una manera quantitativa. Per això començo desgranant el rerefons del concepte homonacionalisme, destacant algunes aproximacions a valors homonacionalistes que s'han fet fins ara. En la discussió teòrica de l'article indico moments claus del canvi social quan a l'autocomprensió de les nacions. La discussió teòrica indica així recents línies de conflicte sobre la concepció de la nació i entre nacions, i pot servir per avisar sobre els riscos i fal·làcies entorn a una nació inclusiva amb la diversitat sexual i de gènere. A l'apartat metodològic explico la situació de partida i el procediment per arribar a una dimensionalització. Als resultats presento les diferents dimensions i subdimensions amb les que ha de comptar un instrument de mesura de valors homonacionalistes.

2. Rerefons

Abans d'entrar en un debat sobre homonacionalisme cal tenir en compte que Puar (2007) no ofereix cap definició clara i congruent del concepte homonacionalisme (Schotten, 2016; Zanghellini, 2012). Després de 15 anys de debat i desenvolupament del concepte tampoc no s'ha establert un consens sobre la seva definició. És més, com a molts debats en clau d'interseccionalitat (Crenshaw, 1989), sembla augmentar la seva complexitat amb cada aportació dificultant-ne així l'operacionalització (Davis, 2008; McCall, 2005).

2.1. Emmarcat en el post-estructuralisme

Aquesta indefinició es deu en part a l'entramat teòric sobre el qual es construeix l'homonacionalisme. Puar beu fonamentalment del postestructuralisme, tant Foucault, sobretot en la seva comprensió de racisme i biopolítica (1996; Ruffig, 2008) com Deleuze (Larrauri & Max, 2005) - aquí importa sobretot l'assemblatge -, són crucials per a ella. En la mateixa línia, però ja més específic també tenen un pes important els treballs postfeministes o queers (Duggan, 2003; Butler, 1990) com post-/decolonialisme (Lugones, 2008). Aquí cal esmentar especialment l'orientalisme d'Edward Said (1978); i la necropolítica d'Achille Mbembe (2006).

Pensant més aviat en les rames o tradicions que toca l'homonacionalisme no es pot negar que el concepte neix dels estudis anti-racistes o critical race studies, per una banda, i els estudis de gènere i sexualitat per l'altra; i clarament per una preocupació per la interseccionalitat (Rodó Zárata & Jorba, 2020; Romero

Bachiller, 2018; Cruells & Coll Planas, 2013; Platero Méndez, 2012; Davis, 2008; Yuval Davis, 2006; McCall, 2005; Brah & Phoenix, 2004; Crenshaw, 1989) d'opressions i exclusions. Això l'ubica principalment en el camp del dret, de les ciències polítiques i la sociologia, com per extensió en les humanitats. També interpel·la fortament en la geografia i les relacions internacionals, i tot el que implica els drets humans.

2.2. Rerefons del concepte

Homo i nacionalisme: Si ens fixem en els components del concepte veiem que es constitueix en dues parts: homo i nacionalisme. És molt important insistir que l'homonacionalisme es refereix a una articulació entre les dues aspectes, no un 1+1.

Amb homo Puar es refereix a l'homosexualitat o homonormativitat (Duggan, 2003), però per extensió ha acaparat tota la diversitat sexual i de gènere, tot allò LGTB+. Cal precisar que no es refereix ben bé a *tota* la diversitat sexual i de gènere, sinó una forma molt específica de la diversitat sexual i de gènere, d'allò LGTB+. Allò LGTB+ blanc, domesticat, de classes mitjanes, perfectament integrat a les societats del capitalisme avançat. Invertint la frase popular *not gay as in happy as but queer as in fuck you* (Dahl, 2014) l'homosexualitat o homonormativitat correspondria a un *not queer as in fuck you, but gay as in happy*. És tracta d'una cultura LGTB+ adaptada que no qüestiona la societat d'arrel.

Amb nacionalisme per altra banda Puar no es refereix necessàriament a una visió clàssica d'allò que és nacionalisme. Pensem en les visions de Sieyès (1875) - *qui és el tercer estat? La nació*, visions més romàntiques d'Herder i altres, contractistes o com a comunitats imaginades (Caminal, 2008). De fet, no es citen gaire aquestes autories (Freude & Vergés, 2020). L'únic autor més convencional al que Puar es refereix és Billig (1995) i la seva proposta de *Banal Nationalism*. En canvi, la concepció foucaultiana de nació és primordial en la seva obra. La idea d'un cos humà que es forma i gestiona per estats-nacions que desemboca necessàriament en la creació de comunitats que s'optimitzen detectant i netejant el mal interior. A través de l'aplicació de conceptes com biopolítica i biopoder Puar analitza com la diversitat sexual i de gènere deixa de ser l'objecte de polítiques de la mort - pensem en la criminalització, psiquiatrització i la gestió del VIH que condemnava a la mort moltes persones trans i gais - i com la diversitat sexual i de gènere comença a gestionar la vida de subjectes LGTB+. Aquesta incorporació de subjectes LGTB+ en la gestió de la vida per part de l'estat-nació - *biopolítica* - va de la mà de noves i altres exclusions per protegir aquesta vida. Puar es refereix a una islamofobia *gay-friendly* en tant la seva

concepció de nacionalisme té – com ja de Foucault – molt a veure amb una gestió i protecció d’algunes vides que s’oposen contra un perill exterior però també de la mala vida. Ara, per a mi, basar-se fonamentalment en una lectura foucaultiana de la nació comporta debilitats del concepte, en tant que dona poca cabuda a plantejaments contractistes de la nació – pensem en Rousseau o Locke (Caminal, 2008) – o propostes com el patriotisme constitucional (Habermas, 2020). És a dir, consensos que emergeixen des de baix, per exemple, la lluita pels drets de les persones LGTB+. Zanghellini (2012) va més enllà i confronta algunes lectures de l’homonacionalisme amb la pregunta si els drets de persones LGTB+ són islamofòbics. En tot aquest debat sembla que els estudis de les sexualitats estan buscant una (re-)conciliació amb el marc dels drets humans (Waites, 2020, 2019), però des de veus més postestructuralistes i especialment la proposta de l’homonacionalisme s’hi dediquen pocs esforços i fins i tot sembla que s’oposa al marc dels drets humans i el qüestiona.

2.3. Quan? 11-S com a punt d’inflexió per renovar el binomi orientalista

Les condicions per l’homonacionalisme es preparen a finals del segle XX on es posa la base de molts drets civils, però no s’enlaira fins al segle XXI. Un punt clau són els atemptats del 11S de l’any 2001, que desencadenen una onada d’islamofòbia a occident i desemboca en la així denominada “Guerra contra el Terror”. Per a ella es recupera un vell recurs – el binomi orientalista: nosaltres avançats versus vosaltres endarrerits; nosaltres civilitzats versus vosaltres bàrbars; nosaltres tolerants amb gais i lesbianes (o la diversitat sexual i de gènere en general) versus vosaltres homòfobs i *matagais*. És un moment en que hi ha molts discursos públics sobre la denúncia sobre execucions d’homes gais a Iran (Puar, 2007) i les guerres a Afganistan i Iraq també es defensen com a guerres a favor de la llibertat de les dones afganeses i fins i tot les persones LGTB+ (Bracke, 2012: *From saving women to saving gays*). L’alteritat resulta central pel treball de Puar, pensant en un altre sexual blanc, i un altre racial heterosexual i homòfob. Tindríem aquí l’aspecte geopolític del concepte: occident versus orient o nord global versus sud. Però aquesta alteritat no només té expressió en allò geopolític, sinó també en el sí dels països desenvolupats. Per exemple als Països Baixos el terme homonostalgia (Wekker, 2016; Bracke, 2012; Jivraj & De Jong, 2011) fa referència a una suposada seguretat de persones LGTB+ abans de l’arribada de les persones immigrants, sempre en metàfores com a onades amenaçadores (van Dijk, 2011). La presència d’immigrants i musulmans s’associa amb l’augment de l’homofòbia. En aquest sentit, la qüestió geopolítica fins i tot es trasllada cap a dins dels països.

En resum: autoreferencialitat com a un país o un grup ètnic especialment incliusiu amb la diversitat sexual i de gènere; nosaltres avançats versus vosaltres endarrerits; i una amenaça que no només està fora, sinó també a dins del país.

Aquest imaginari de la diversitat sexual i de gènere – com a quelcom occidental i blanc – també té el seu efecte sobre qui es llegeix com a LGTB+ i qui està llegit com a LGTB+. Un altre cop cal recuperar la idea que l'altre sexual apareix com a blanc, mentre l'altre racial apareix com a heterosexual i homòfob (Puar, 2007) i aplicar-la en el sentit intra-categorial (McCall, 2005). La diversitat sexual i de gènere, les persones LGTB+ han deixat de ser quelcom molest, inadaptat, no associat a la pobresa. D'alguna manera han fet la transició del sodomita o *sidós* cap al gai visible de centres urbans, amb poder adquisitiu, banc etc. Sobretot, però es constitueix una incompatibilitat entre identitats musulmanes i immigrants i identitats LGTB+; o una cosa o l'altra.

Finalment, l'homonacionalisme també s'expressa en termes d'agenda. Agenda cap a les polítiques públiques en general, on qüestions de diversitat sexual i de gènere són tractades com a primordials i més importants que altres eixos de desigualtat i exclusió i on s'atén només una determinada forma de diversitat sexual i de gènere. On fins i tot es juga la diversitat sexual i de gènere en contra d'altres opressions o exclusions. Per altra banda una agenda cap a dins: qui ha de formar part del moviment per a la diversitat sexual i de gènere i quines demandes s'haurien de formular en el seu si.

2.4. Valors homonacionalistes

Els treballs sobre homonacionalisme s'han centrat fonamentalment en l'anàlisi qualitatiu de discursos ja sigui a nivell activista, legal o de subjectivitats. En aquests estudis ja neix un interès per valors, però quedava pendent de contrastar (Lazar, 2017; Lee, 2016; Treat, 2015; van Klinken, 2014). Una visió més quantitativa i contrastada de valors basada en mostres representatives encara és emergent (Freude & Vergés Bosch, 2020; Domínguez & Freude, 2021; Spierings, 2021; Freude & Waites, 2022; Freude & Vergés Bosch, 2022). Per una banda hi ha treballs que es centren en l'anàlisi del vot homonacionalista (Hunklinger & Ajanović, 2021; Spierings, 2021), per altra banda, hi ha treballs centrats en valors homonacionalistes. Ambdues aproximacions aporten una innovació en tant que tradueixen el concepte homonacionalisme en un llenguatge quantitatiu que permet l'anàlisi d'enquestes en un context de nacionalismes i racismes transformats, però també noves sinergies en lluites compartides. Sense menysprear aquesta aportació cal advertir que pequen d'un problema comú en els treballs quantitativs de fenòmens interseccionals: el de

tractar racisme i homofòbia com a dos eixos independents que es creuen, quan la lectura interseccional aporta que aquestes dimensions són mútuament constituents. Aquesta co-constitució la il·lustren les dues idees següents: les persones LGTB+ abracen la nació i viceversa; blanquitud com a una norma queer, i heterosexualitat com a una norma racial. Un nou instrument de mesura, per tant, ha de lidiar amb el desafiament de mesurar l'homonacionalisme articulant homofòbia i racisme.

3. Metodologia

L'objectiu d'aquest article és fer una primera exposició i proposta d'un instrument de mesura de valors homonacionalistes. Tot i tractar-se d'un treball fonamentalment teòric sí s'exposarà la metodologia que ha permès arribar fins aquí. López-Roldán & Fachelli (2015) exposen tres nivells que abasta i entreteixeix la metodologia: el nivell epistèmic, el nivell metodològic i el nivell tècnic. Segueixo en aquest ordre pel repàs metodològic.

3.1. Epistemologia

L'epistemologia té un component que correspon a la suprema teoria o al intuïcionisme. Les metodologies feministes (Biglia & Vergés, 2016) ens recorden i critiquen que ja comença amb la generalment androcèntrica tria de l'objecte d'estudi. En aquest cas el desenvolupament d'un instrument de mesura per valors homonacionalistes correspon primerament a la preocupació explícita pel racisme i l'homofòbia, com també l'articulació dels dos aspectes. En tant, parteix d'un posicionament de que és tasca de la sociologia analitzar aquestes opressions per desenvolupar estratègies per la seva superació. I a més a més, admet que les desigualtats i opressions no s'entenen només per separades, sinó s'han d'analitzar d'una manera articulada. En aquest sentit la proposta d'interseccionalitat (Rodó-Zárate & Jorba, 2020; Crenshaw, 1989) esdevé una pedra angular. Recuperant l'esquema de López-Roldán & Fachelli (2015) l'epistemologia ens brinda les preguntes del Perquè i del Per qui. Ha quedat clar que és per a una societat més igualitària i més justa, menys racista i menys homòfoba. En tant és per totes les persones, tot i que principalment per a aquelles que pateixen aquestes opressions.

La noció de ruptura epistemològica suposa la conquesta contra el saber més immediat. Allí l'homonacionalisme ja s'ha posicionat posant el focus sobre l'articulació de racisme i homofòbia, com un nou terreny, com a quelcom que com a tal no s'havia visualitzat o analitzat. De fet, el treball de Puar (2007) esclareix el caràcter ideològic i fals d'una creença estesa i subjacent a molts

discursos, polítiques, creences i valors de que musulmans, immigrants i no blancs són més homòfobs, i denúncia que així es construeix un subjecte LGTB+ immanentment blanc vs. un subjecte homòfob racialitzat.

Un dels problemes del treball de Puar és que se'n deriva que la tolerància amb la diversitat sexual i de gènere (o si més no, una determinada diversitat sexual i de gènere) esdevé racista, argument que es critica teòricament per Zanghellini (2012). En treballs més empírics aquesta capa extrema d'homonacionalisme s'ha intentat de determinar a partir de l'anàlisi d'enquestes de valors (Freude & Waites, 2022; Domínguez & Freude, 2021; Freude & Vergés, 2020) i del comportament electoral (Hunklinger & Ajanovic, 2021; Spierings, 2021). Tot i així, l'anàlisi basada en dades secundàries mai no ha pogut oferir una representació adequada de la complexitat del concepte homonacionalisme.

Un tercer element epistemològic important que vull defensar aquí és que qüestions d'interseccionalitat no només es poden treballar de manera qualitativa, sinó és bo complementar els estudis qualitius amb estudis quantitius. En aquest sentit hi ha tot un debat si les metodologies quantitatives són capaces de treballar la complexitat de la interseccionalitat i on Leslie McCall (2005) afirma que això no és només possible, sinó fins i tot necessari i desitjable que ho facin. Aquest treball parteix d'aquest encàrrec, assumint, a més, que les eines de l'amo també poden servir per promoure justícia social (Cokley & Awad, 2013). En la línia de la perspectiva interseccional, i a diferència dels estudis quantitatives existents de l'homonacionalisme (Freude & Waites, 2022; Domínguez & Freude, 2021; Hunklinger & Ajanovic, 2021; Spierings, 2021; Freude & Vergés, 2020), aquí es proposen ítems i dimensions que posen de manifest la co-constitució de raça/ètnia i sexualitat. S'articulen així en el sentit interseccional diferents opressions, que constitueixen causes per a efectes i posicions d'opressió.

Dit això, epistemològicament parteixo de la idea de que la sociologia és l'encarregada de detectar i superar desigualtats (Burawoy, 2005), que són importants les desigualtats i opressions com el racisme i la homofòbia, però que a més a més cal analitzar-les de manera articulada; és a dir, interseccional. I que en contra d'un saber immediat i translacions directes de troballes a partir de dades qualitatives a valors, convé un tractament multimètode en el camp d'estudi de sexualitats i gènere en general i l'homonacionalisme en particular.

3.2. Mètode

A nivell metodològic en aquest apartat s'especifiquen els passos abstractes per arribar a una primera proposta d'un instrument de mesura propi de valors homonacionalistes. Recuperant López-Roldán & Fachelli (2015) s'hi argumenta el *perquè* del *com*. Per a la construcció d'un instrument de mesura resulta imprescindible tenir en compte els treballs sobre els indicadors socials (Domínguez & Solsona, 2003; Rodríguez-Jaume, 2000; Lazarsfeld, 1973). Lazarsfeld distingeix entre dos maneres d'elaborar un sistema d'indicadors socials. Una primera, més empírica o empiricista, que parteix de les dades disponibles i construeix un sistema coherent d'indicadors i índexs a partir d'ells (Domínguez & Solsona, 2003; Rodríguez-Jaume, 2000; Lazarsfeld, 1973). I una segona, més teòrica, en la que es parteix d'una definició teòrica clara; en un segon pas es dimensionalitza aquesta definició teòrica en dimensions claus; en un tercer pas s'operacionalitza baixant la càrrega teòrica i en un últim pas es busquen indicadors per a cada dimensió o subdimensió operacionalitzada. Addicionalment es poden crear índexs a partir dels indicadors.

López Roldán & Fachelli (2015.) adverteixen que per encaminar metodologies quantitatives es requereix que la teoria hagi madurat, proporcionant definicions clares i primeres explicacions comprovables. L'homonacionalisme com a tal, es un concepte relativament recent – es presenta al 2007 (Puar, 2007). A més, la definició inicial és difusa i no s'aclareix gaire al llarg dels anys (Zanghellini, 2013; Schotten, 2016). Les invocacions de la complexitat de la interseccionalitat i l'afany inductiu de les persones investigadores de fer emergir nous aspectes en l'articulació de raça, nació i sexualitat complica encara més la tasca de la conceptualització. Per altra banda, sí que s'han fet unes primeres operacionalitzacions que han permès la mesura quantitativa d'homonacionalisme (Freude & Waites, forthcoming; Hunklinger & Ajanović, 2021; Spierings, 2021; Domínguez & Freude, 2021; Freude & Vergés, 2020) encara que sigui d'una manera precària. En aquest sentit es planteja la tasca de crear un instrument de mesura més complet incorporant les diferents definicions i aspectes que s'han anat treballant al llarg dels últims 15 anys sota el concepte homonacionalisme.

Per tenir una bona base de les diverses definicions i aplicacions d'homonacionalisme parteixo de la lectura de l'obra inicial – *Terrorist Assemblages. Homonationalism in Queer Times* (Puar, 2007). A més, incorpore dues obres més: *The Twilight of Equality: Neoliberalism, Cultural Politics, and the Attack on Democracy* de Lisa Duggan (2003) que suposa un antecedent clau; i un desenvolupament posterior important que correspon a *Out of Time: The*

Queer Politics of Postcoloniality de Rahul Rao (2020). A part d'aquestes obres més completes, incorpore sobretot una revisió d'articles publicats a la *Core Collection* de la *Web of Science* (WoS) sota la paraula clau homonacionalisme.

A partir d'aquests estudis previs, fonamentalment teòrics i/o qualitius, aniré formulant ítems (afirmacions fàcilment comprensibles) que agafen algun aspecte del que seria homonacionalista o no segons les diferents fonts (podeu consultar els ítems resultants a l'annex 1, Taula 1). Recollits els diferents anunciats que necessàriament són situats (Biglia & Vergés, 2016) buscaré ordenar-los en dimensions i subdimensions, d'acord amb un criteri teòric previ. Això no suposa ni un procediment merament empiricista, ni un procediment clarament teòric en el sentit de Lazarsfeld (1973), ja que no parteixo d'una teoria molt clara de la que es deriven indicadors, ni d'indicadors establerts. En canvi, es deriven indicadors provisionals de treballs teòrics i empírics per poder reconstruir la teoria. En aquest sentit el camí cap l'instrument de mesura té certs paral·lelismes amb aproximacions més inductives en tant que reconstrueix les definicions teòriques des de baix, només que en aquest cas, "baix" és una multitud de treballs acadèmics.

3.3. Tècniques

En el seu llibre Roldán & Fachelli (2015) atribueixen al nivell tecnològic la pregunta del com, que busca contrastar empíricament el model amb la realitat social. Al tractar-se aquí d'una proposta d'un instrument de mesura en procés d'avaluació resulta quelcom forçat desplegar un apartat tècnic com a tal. Tot i així es presentarà el procediment que s'ha fet i es proposen altres procediments de validació futura.

Tècnicament s'han revisat les tres obres fonamentals esmentades a dalt, més els 186 resums d'articles indexats a la *Web of Science* que tenen entre les seves paraules claus homonacionalisme. Si els articles eren accessibles a través dels servidors de la Universitat de Barcelona i si aportaven informació per a construir valors homonacionalistes es revisava l'article sencer. També s'ha incorporat literatura derivada, però d'una manera menys sistemàtica. Així s'ha incorporat literatura suggerida a congressos i reunions, com literatura referenciada en els articles indexats. A partir de tot aquest input, s'ha formulat un centenar d'enunciats curts que expressen algun aspecte concret d'homonacionalisme. Aquest centenar d'enunciats s'ha repassat per fusionar enunciats dobles o molt semblants, com a també per eliminar ítems poc comprensibles. La poca comprensibilitat es derivava principalment de l'especificat de determinades subcultures LGTB+ que no resultaven comprensibles per a un públic més ampli i referències acotades en temps i

espai. També se n'han exclòs ítems no únívocs. Els ítems restants s'han agrupat en dimensions i subdimensions, obtenint així un constructe coherent. Aquest sistema d'indicadors s'ha presentat al *I Congreso de Jóvenes Investigadorxs en Sexualidades* organitzat pel Grup de Treball de Sociologia de les Sexualitat de la *Federación Española de Sociología* (FES) al juliol 2021 a la Universitat de València i la Universitat de Barcelona¹. La mateixa proposta també s'ha discutit i modificat en diverses reunions i converses amb experts tant en la temàtica com en metodologia.

En la retroalimentació hi havia el consens que de cara a la millora i validació final de l'instrument proposat calia reduir el nombre d'ítems a uns trenta. També ha estat advertida la confusió que generaven els ítems que servien d'indicadors. Les persones expertes consultades imaginaven que se'ls estava consultant la qualitat d'un qüestionari i no pas la coherència d'un instrument de mesura o sistema d'indicadors. També s'ha insistit en reduir la complexitat de dimensions, subdimensions i indicadors. De cara als indicadors s'ha qüestionat la comprensibilitat d'alguns i sobretot la seva univocitat.

Per a una segona consultació s'han repassat els 70 ítems excloent aquells que dificultaven la comprensió o resultaven equívocs. També s'ha simplificat la denominació de dimensions i subdimensions. El sistema d'indicadors resultant s'ha presentat a la conferència *Gènere, sexualitat i poder* a la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona, i a l'assignatura *Sociologia dels Gèneres del Grau de Sociologia* de la mateixa universitat.

3.4. Limitacions i desafiaments

Hi ha dues limitacions principals, una més teòrica i l'altre més metodològica. A nivell teòric s'ha decidit de fer un tall i només incorporar els exemples més clars i coherents d'homonacionalisme. Amb això l'instrument de mesura millora molt en comparació amb altres mesures existents fins ara, però no deixa d'excloure els aspectes més enrevessats i complexos del concepte. Aquest és un problema inherent en les aproximacions quantitatives a les ciències socials (López-Roldán & Fachelli, 2015; Domínguez & Simó, 2003).

La segona limitació té a veure amb la posició de l'investigador i la replicabilitat dels resultats. En la tradició de la metodologia feminista (Biglia & Vergés, 2016) es parteix d'una posició situada que reconeix el propi punt de vista, la lectura i

¹ I Congreso de jóvenes investigadorxs en sexualidades, València (8-9.07.2021): <https://esdeveniments.uv.es/68553/detail/i-congreso-de-jovenes-investigadorxs-en-sexualidades.html>

trajectòria que a partir de la revisió de la literatura ha identificat determinats ítems i els hi atorgat una importància particular. Una altra persona segurament n'hagués detectat de diferents. Passa el mateix, amb les agrupacions en dimensions i subdimensions. Per aproximacions més conservadores i convencionals a la metodologia de les ciències socials aquesta manca de reproductibilitat suposa un problema important. La posada en comú i integració de suggerències d'altres persones expertes pal·lia aquesta feblesa només parcialment. Fins i tot la contrastació de la dimensionalització a través d'un procés inductiu no soluciona aquest problema del tot. Per augmentar en la validesa de l'instrument de mesura calen altres controls, com per exemple un mètode Delphi amb experts o l'anàlisi de validesa interna, una vegada posada a pràctica l'instrument. En aquest sentit es planteja la validació teòrica a través d'un mètode Delphi. Es preveu una composició del panel basada en perfils acadèmics, professionals i activistes. Una vegada obtinguda una validació teòrica, es proposa una validació empírica basada en una mostra aleatòria.

4. Resultats

Inicialment s'havia previst dimensionalitzar l'homonacionalisme sobre l'aportació de McCall sobre la interseccionalitat diferenciant entre aspectes anti-categorials, intra-categorials i intercategoriales. Després de formular ítems corresponents a les diferents dimensions i subdimensions, però, ha quedat clar que aquesta dimensionalització no s'adapta massa bé al concepte. També perquè el marc de les relacions internacionals i la visió foucaultiana van més enllà d'aquesta visió de la interseccionalitat.

La proposta per a la dimensionalització de l'homonacionalisme a la qual s'ha arribat parteix de tres dimensions compostes per diferents subdimensions.

- Un nosaltres inclusiu versus un altre homòfob. Es basa en la construcció o percepció d'una identitat intra-grupal pròpia tolerant amb les persones LGTB (s'ha de puntualitzar que són unes persones LGTB determinades característiques) i un altre homòfob. Els dos grups no són només descriptius sinó clarament normatius: el grup propi resulta més avançat i millor que l'altre. La dimensió té una lectura en un pla internacional, però també una capa a dins dels estats nació. Constitueix el cor de l'homonacionalisme.
- La concepció d'un subjecte: Un subjecte LGTB visible. Aquesta dimensió no té tant a veure amb l'homofòbia o tolerància LGTB, sinó més aviat amb el subjecte LGTB a incloure o protegir. És una dimensió que defineix el subjecte LGTB com un subjecte marcat principalment per la

seva orientació sexual, però que porta implícit altres marcadors. És per això que l'he anomenada "Un subjecte LGTB visible".

- La construcció d'una agenda LGTB. La tercera dimensió es refereix a tot allò que es demana en nom de o per a les persones LGTB: quines són les exigències generals a les polítiques públiques des d'una perspectiva de la diversitat sexual i de gènere i que s'espera de les associacions, entitat i el moviment LGTB . Aquesta dimensió l'he anomenat "Agenda LGTB".

4.1. Primera dimensió: Un nosaltres inclusiu vs. un altre homòfob

Aquesta dimensió fa referència a les nocions més nacionalistes del concepte. D'una banda, el podem interpretar com una forma de nacionalisme sexual en el sentit de Mepschen i Duyvendak (2012). D'altra banda, Puar obre el camp de les relacions internacionals per als estudis de crítics de sexualitat. És la dimensió on l'homonacionalisme és més aviat una divisió entre "bons i dolents" tant a nivell intern, com sobretot a nivell internacional. Rellegint Puar, les cites serien "*the dual movement in which certain homosexual constituencies have embraced U.S. Nationalist agendas and have also been embraced by Nationalist agendas*" (2007, pàg. Xxiv) o "*Homosexuals embrace the us-versus-them Rhetoric of US patriotism and thus align themselves with this Racist and homophobic production*" (2007, pàg. 46f). Està clar que la restricció de Puar (2007) a EUA és analítica; l'homonacionalisme s'aplica avui en dia com a mínim a tot "occident" si no a tota la modernitat (Schotten, 2016; Puar, 2013). En aquesta primera dimensió cal esmentar també la idea de l'altre racial que apareix com heterosexual i homòfob.

En la literatura que parteix de la proposta de Puar trobem, per exemple, les anàlisis sobre com en els llibres de text dels països d'occident aquests s'auto-estilitzen com a referents en la inclusió de l'alteritat sexual en els llibres de text (Røthing & Svendsen, 2011); un altre element és el qüestionament de fins a quin punt als països de sud d'Europa es dona una inclusió de l'activisme LGTB a la cultura nacional (Santos, 2013); la demarcació d'un nosaltres ètnic o nacional que destaca per tolerància amb gais i lesbianes (Sadurní & Pujol, 2015); el deure, però també la simple existència, d'un suport mutu entre estat - especialment els seus òrgans de control i repressió - i persones i moviment LGTB (Russell, 2018; Britt, 2015). D'altra banda, la literatura reafirma el binomi que detecta Puar oposant un nosaltres avançat en inclusió LGTB a un altre retardat i fins i tot bàrbar en aquest aspecte (Wahab, 2020; Heimer, 2020; Sadurní & Pujol, 2015). La tolerància amb les persones LGTB es converteix així en un indicador de qualitat democràtica (Takács & Szalma, 2020; Dreher, 2017;

Kon, 2010). Així, la tolerància amb gais i lesbianes s'alinea amb el clàssic binomi orientalista de tradicionalisme, retard i "barbàrie" versus modernitat, progrés, civilització i inclusió de persones LGTB (Heimer, 2020). Aquest binomi és una ampliació del conegut orientalisme (Said, 1978) que oposa principalment occident i orient, centrant-se en territoris majoritàriament musulmans (Benhadjoudja, 2017; Szulc & Smets, 2015) tot i que també pensa en altres territoris com a països africans majoritàriament cristians (Rao, 2020; Jungar & Peltonen, 2017; Wahab, 2016b) o Rússia (Takács & Szalma, 2020; Travers & Shearman, 2017) i Europa de l'Est (Kulpa, 2014; Moss, 2014). D'aquest binomi entre civilització i barbàrie en deriva després una missió civilitzadora o un deure de neo-colonitzar en termes d'inclusió LGTB que va del deure de promoure aquests drets (Swimelar, 2019; Ammaturo, 2015; Kulpa, 2014) sobre pressions per implementar-los (Rao, 2020; Kulpa, 2014) fins a la justificació de guerres en el nom dels drets LGTB (Bracke, 2012).

Un altre fil s'estén a partir de la percepció d'una amenaça directa al país de residència: aquesta amenaça és nova i contrasta amb un abans que hi havia menys amenaça (Bracke, 2012); pot resultar cultural expressant-se en l'aversion feia cançons sexistes que s'associen només amb gèneres o autors no autòctons (Wahab, 2016a); por i odi cap a l'islam (Dhoest, 2020; Fernández García, 2018; Yildiz, 2017; Rexhepi, 2016; Bracke, 2012) i als musulmans com també cap a la immigració (Mac an Ghail & Haywood, 2021; Dhoest, 2020; Moreau, 2018; Yildiz, 2017).

En aquesta primera dimensió es recolliria principalment l'altre racial homòfob que es configura a partir de l'exaltació de l'enllaç entre subjectes LGTB i les seves lluites per una banda i Estat i nació per un altre; com també l'associació entre moviments de la diversitat sexual i de gènere i l'Estat i / o la nació. Forma també part d'aquesta dimensió la construcció d'un binomi orientalista que pivota sobre la divisió entre estats avançats, moderns i inclusivament amb la diversitat sexual i de gènere i altres endarrerits, conservadors i mata gais, conjugant per diferents altres com els països àrabs, Rússia, l'est d'Europa o Àfrica. Aquí també cal posicionar la tolerància amb gais i lesbianes com un indicador de la qualitat democràtica (Takács & Szalma, 2020; Dreher, 2017; Kon, 2010). D'aquesta divisió binària deriva també la missió civilitzadora d'ensenyar i, fins i tot, forçar els altres suposadament endarrerits a una inclusió de l'altre sexual. Però l'homonacionalisme no només construeix una amenaça en el context internacional, sinó també veu en la immigració i una suposada islamització una amenaça. Si tornem als referents de la gran teoria destaca la concepció foucaultiana de nacionalisme en aquesta dimensió, afegint-hi

l'orientalisme de Said. També hi ha un pes important de la geopolítica i les relacions internacionals (Fernández García, 2018).

En aquest sentit es proposa dividir la dimensió Un nosaltres inclusiu vs. un altre homòfob en tres subdimensions: la celebració de la pròpia excepcionalitat com a referents de la inclusió (1), l'actualització d'un binomi orientalista incorporant sexualitat (2) i la percepció d'una amenaça a la diversitat sexual i de gènere més interna (3). La primera subdimensió reculleria la idea de que estat-nació propi i diversitat sexual i de gènere estan especialment lligades: tant per l'estat la diversitat sexual i de gènere és important, com per la diversitat sexual i de gènere l'estat. La segona subdimensió comptaria amb dos elements: d'una banda, la configuració d'un binomi orientalista conjugant per regions diferents i, d'altra banda, la formulació d'una missió civilitzadora. La tercera subdimensió - la percepció d'una amenaça interna a la diversitat sexual i de gènere - comptaria amb quatre elements: l'element temporal que remarca el canvi (1), el caràcter cultural de l'amenaça (2), com també la relació amb la percebuda presència d'immigrants (3) i musulmans (4).

4.2 Segona dimensió: Un subjecte LGTB visible

La qüestió al voltant del subjecte sempre ha estat molt present en els debats feministes i de sexualitat i en les últimes dècades s'ha discutit molt a partir de la interseccionalitat (Rodó-Zárate, 2020; Romero Batxiller & Montenegro, 2018; Esguerra Muelle & Bell Ramírez, 2014; Cruells & Coll Planas, 2013; Platero Méndez, 2012; Davis, 2008; Hancock, 2007; Yuval-Davis, 2006; McCall, 2005; Brah & Phoenix, 2004; Crenshaw, 1989). Puar enllaça amb aquests debats i qüestiona algunes de les seves premisses com l'estabilitat de les categories a través de la seva proposta d'assemblatge. Altres veus també discuteixen la noció de la visibilitat que s'està impregnant en els discursos de la diversitat sexual i de gènere. Principalment, però, Puar i altres (Yildiz, 2017; Mepschen, 2016; Bracke, 2012; Jivraj & de Jong, 2011) visibilitzen un *either-or-pleight* (2007) que mostra la suposada incompatibilitat que acompanya les categories LGTB amb les de musulmans i altres racialitzacions com il·lustra aquesta cita de Puar: "[...] *the politics of liberal inclusió, continues to produce the sexual other es white and the racial other es straight*" (Puar, 2015, pàg. 321). Amb això, Puar també recupera també la noció de homonormatividad de Duggan (2003). La discussió al voltant de la homonormatividad posterior a la publicació de l'obra de Puar alerta que les categories LGTB s'alineen cada vegada més amb altres categories privilegiades.

En la literatura que parteix de Puar (2007) vaig identificar, d'una banda, l'èmfasi en la crítica de visibilitat en el discurs LGTB. Així sembla haver-hi un

deure de les persones LGTB de visibilitzar-se (Szulc & Smets, 2015; Jivraj & de Jong, 2011). D'altra banda, es defineix un subjecte hegemònic que està molt constant en temps i espai. La seva sexualitat converteix en alguna cosa clar visible, coherent i lineal (Llewellyn, 2017), els significants LGTB donen compte d'un significat clar, objectiu i unívoc en tots els parts i sempre (Bennett, 2015). A més, s'interpreta la història d'aquest subjecte com una que és fonamentalment blanca, de classes mitjanes europees o nord-americanes (Ware, 2017). Aquest subjecte és fonamentalment un subjecte de drets civils que es defineix per la seva orientació sexual o identitat de gènere, però no pas per altres opressions (Meyer, 2020; Seitz, 2020; Ammaturo, 2016; Treat, 2015).

En la gran teoria podem trobar ancoratges varis per aquesta dimensió: clarament hi ha la idea d'assemblatge que té un esperit deleuzià. Pensant en el subjecte en termes de d'assemblatge és pensar-lo com a "*interwoven forces that merge and dissipate time, space, and body against linearity, coherency, and permanency*" (Puar, 2007, p. 212) oposant-lo a una comprensió parcialitzadora (i avui en dia força superada) de la interseccionalitat. Llavors hi ha aquesta idea rizomàtica de fluïdesa i una crítica a una biopolítica d'elements identitaris fixes. Per altra banda, es critica com es co-constitueixen els diferents elements identitaris i la centralitat de la blanquitud per la diferència sexual i de gènere, com a la centralitat de la heterosexualitat per la alteritat racial. Això ens remet a Duggan i l'homonormativitat, on les identitats LGTB+ estan associats amb posicions privilegiats en termes de raça/ètnia, classe, etc.. Tot això cap en els marcs anti- i intra-categorials dels estudis d'interseccionalitat que dibuixa McCall (2015). Anti-categorial perquè s'oposa a la introducció de categories fixes; intra-categorial perquè se centra en com són o no són les yuxtaposicions de les categories en els discursos i vivències.

En aquest sentit desagrego aquesta segona dimensió - Un subjecte LGTB - en dos subdimensions: una primera que fa referència a la visibilitat - tant l'exigència cap als subjectes LGTB de visibilitzar-se com a tal, com també la demanda que les polítiques LGTB se centrin en la visibilitat. La segona subdimensió resulta més difusa i fa referència a les característiques del subjecte LGTB: fix en temps i espai, fonamentalment consumidors i subjectes de drets civils, en primera instància LGTB i representat en l'orgull.

4.3 Tercera dimensió: Agenda LGTB

La tercera dimensió té a veure amb la formulació de l'agenda. Veiem que aquí també hi ha una estreta relació amb la interseccionalitat i problemes de l'homonormativitat que planteja Lisa Duggan. Duggan problematitza que l'agenda de les lluites per la diversitat sexual i de gènere es fa cada vegada més

estreta: *"There is no vision of a collective, democratic public culture, or of an ongoing engagement with contentious cantankerous queer politics. Instead we have been administered a kind of political Sedative - we get marriage and the military, then we go home and cook dinner, forever"* (Duggan, 2003, pàg. 62). Això implica les polítiques públiques en general, com també les demandes cap als moviments socials en defensa de la diversitat sexual i de gènere. Pel que fa a les polítiques públiques en general, destacaria primer la idea de donar prioritat a qüestions LGTB (1); un segon element consisteix en la desatenció d'altres aspectes de justícia social o interseccions (classe, raça / ètnia ...) (2).

Pel que fa a la prioritització de polítiques LGTB sobre altres polítiques o l'atenció del col·lectiu LGTB a costa d'altres col·lectius, la literatura es refereix a esdeveniments esportius globals on cada vegada té més presència la diversitat sexual i de gènere, mentre altres eixos de desigualtats no es visibilitzen (Sykes, 2016; Hubbard & Wilkinson, 2015; Davidson, 2013). Aquesta dimensió també recull la màxima que no s'han d'enfrontar les discriminacions d'una manera interseccional, sinó monofocal prioritant la diversitat sexual i de gènere (Luibhéid, 2018; Davidson, 2013). Això resulta en la impossibilitat de teixir aliances que denuncia Duggan (2003) com a resultat de polítiques identitàries en temps neoliberals.

D'altra banda, tenim aquelles demandes que explícitament plantegen una inclusió LGTB a costa de l'exclusió d'altres (segons com LGTB) o la desatenció d'altres eixos. Aquí podem incloure la manca de demandes per justícia social i redistribució (Gaztambide-Fernández & Riviere, 2019; Misgav, 2019; Luibhéid, 2018; Russell, 2018) aspecte que també té molta presència en el treball de Duggan (2003).

Quant a la segona idea clau estaríem davant demandes cap al moviment LGTB, que es presentarà com apolític i unitari (1), com concep la seva composició (2). Pel que fa a les demandes cap al col·lectiu LGTB en conjunt (el moviment, les associacions ...) s'especifica com hauria d'actuar el moviment LGBT: demandes molt acotades a una identitat LGTB molt determinada, demandes molt restringides que s'adapten al status quo en comptes de qüestionar d'arrel (Evangelista, 2020; Wahab, 2020) com també una concepció apolítica de el moviment LGTB (Greedy, 2018; Kehl, 2018; Kouri-Towe, 2017). D'altra banda, fan referència a la composició de el moviment LGTB reafirmant-se com a un col·lectiu blanc, de classe mitjana, fonamentalment LGTB (Wahab, 2020; Kouri-Towe, 2017) en què també poden participar l'extrema dreta (Kehl, 2018) , l'empresariat (Ammaturo, 2016; Santos, 2013) o òrgans de repressió (Russell, 2018; Britt, 2015).

Relacionant la tercera dimensió amb les teories més macro i meso, cal esmentar l'homonormativitat aquí no entesa com a una qüestió identitària sinó estratègica a cara de les polítiques. En termes d'interseccionalitat estariem davant d'una mirada més inter-categorial (McCall, 2005), ja que se segreguen les categories i s'oposen unes a altres en les demandes per a polítiques. Aquestes demandes selectives per polítiques (Moreno, 2019) i representació estan íntimament lligades amb la proposta de necropolítica (Mbembe, 2006).

Taula 1. Dimensionalització de valors homonacionalistes
D1. Un nosaltres inclusiu vs. un altre homòfob. Identitat intragrupal pròpia tolerant amb les persones LGTB oposat a un altre homòfob.
SD1.1. Referents d'inclusió. Els països d'occident es construeixen com a referents en la inclusió de l'alteritat sexual.
SD1.2. Binomi orientalista. La tolerància amb gais i lesbianes es converteix en un element més de modernitat, progrés, civilització i s'oposa a tradicionalisme, retard i "barbarie", que pot justificar fins i tot missions civilitzadores.
SD1.3. Percepció d'una amenaça interna. Més enllà del marc geopolític també es construeix una amenaça interna a la inclusió de la diversitat sexual i de gènere apuntant fonamentalment cap a la immigració i l'islam.
D2. Un subjecte LGTB visible. Defineix el subjecte LGTB a incloure o protegir. És una dimensió que defineix el subjecte LGTB com un subjecte marcat principalment per la seva orientació sexual, però que porta implícit altres marcadors.
SD2.1 Visibilitat. El subjecte LGTB està entès com un subjecte que ha de visibilitzar-se.
SD2.2. Característiques del subjecte. Un subjecte amb trets hegemònic que està constant en temps i espai.
D3. Agenda LGTB. Es refereix a tot allò que es demana en nom de o per a les persones LGTB: quines són les exigències generals a les polítiques públiques des d'una perspectiva de la diversitat sexual i de gènere i que s'espera de les associacions, entitat i el moviment LGTB.
D3.1. Demandes polítiques en general relacionades amb la diversitat sexual i de gènere. Donar prioritat a qüestions LGTB i desatendre altres aspectes de justícia social o interseccions (classe, raça / ètnia ...) o fins i tot oposant-los.

D3.2. Demandes polítiques cap al moviment LGTB i els seus parts. El moviment LGTB, que es pensa com apolític i unitari. Es concep la seva composició com privilegiat en termes d'ètnia o raça, classe, capacitats etc.

Font: Elaboració pròpia.

4. Resultats

Pel que fa a les limitacions cal remarcar que la dimensionalització podria ser una altra. No és una proposta unívoca, sinó, encara que els indicadors tenen una base en la teoria, la seva agrupació ha estat guiada per un procés de decisió i reflexió situat per la meua trajectòria i la meua lectura. Havent-la compartit amb tercers a través de converses, consultes, exposicions i la participació a congressos s'ha intentat d'incorporar altres punts de vista. En el futur aquesta proposta s'haurà de validar per un mètode Delphi (Martí, 2020) i a posteriori s'ha de comprovar la consistència interna.

D'altra banda, cal remarcar que no s'han pogut plasmar totes les idees i concepcions presents en les lectures de l'homonacionalisme en aquesta operativització de valors homonacionalistes. No obstant això, es pot destacar que supera per molt els mesuraments que s'han fet amb dades secundàries.

Malgrat aquestes limitacions cal destacar que la proposta de dimensionalització per a un instrument de mesura d'homonacionalisme respon a la manca de mesures quantitatives complexes. Com a tal suposa una aportació al debat acadèmic i també resulta útil per a moviments socials i l'anàlisi de les polítiques públiques. Perquè poder mesurar valors homonacionalistes permet calibrar la seva existència, enfrontar-los i resistir davant d'ells. Ens pot ajudar a desenvolupar maneres d'entendre diversitat sexual i de gènere de tal manera que ens permet recuperar l'esperit sextopista dels moviments d'alliberament sexual i de gènere i forjar les aliances entre lluites compartides. A nivell metodològic l'article avança en com pensar metodologies quantitatives al servei de metodologies feministes i postcolonials en el marc de la interseccionalitat en tant que proposa ítems i dimensions on s'articula la co-constitució mútua de racisme i homofòbia Finalment, s'insereix en aquest monogràfic posant sobre la taula la dimensió de nacionalismes sexuals, sovint no central en el debat. Amb això contribueix a ampliar la mirada sobre nacionalismes, atorgant-li més

centralitat als estudis de sexualitat i de gènere i profunditza en un aspecte concret de nacionalismes que pot esdevenir crucial.

Referències

- Ammaturo, F. R. (2015). The 'pink agenda': Questioning and challenging European homonationalist sexual citizenship. *Sociology*, 49(6), 1151-1166. <https://doi.org/10.1177/0038038514559324>
- Ammaturo, F. R. (2016). Spaces of pride: A visual ethnography of gay pride parades in Italy and the United Kingdom. *Social Movement Studies*, 15(1), 19-40. <https://doi.org/10.1080/14742837.2015.1060156>
- Benhadjoudja, L. (2017). Narrative secularism and secular nationalism in Quebec under the test of race, gender and sexuality. *STUDIES IN RELIGION-SCIENCES RELIGIEUSES*, 46(2), 272-291.
- Bennett, J. (2015). 'Solemnis (ing) beginnings': theories of same-sex marriage in the USA and South Africa. *Culture, health & sexuality*, 17(sup1), 47-60. <https://doi.org/10.1080/13691058.2014.955826>
- Biglia, B., & Vergés-Bosch, N. (2016). Qüestionant la perspectiva de gènere en la recerca. *REIRE Revista d'Innovació i Recerca en Educació*, 9(2), 12-29. <https://doi.org/10.1344/reire2016.9.2922>
- Billig, M. (1995). *Banal nationalism*. Londres: Sage.
- Bonet i Martí, J., & Ubasart i González, G. (2021). Conflicto territorial y cambios en la cultura política: Cataluña-España. *Athenea Digital: Revista de Pensamiento e Investigación Social*, 2021, vol. 21, num. 3, p. e2989. <https://doi.org/10.5565/rev/athenea.2989>
- Bracke, S. (2012). From 'saving women' to 'saving gays': Rescue narratives and their dis/continuities. *European journal of women's studies*, 19(2), 237-252. <https://doi.org/10.1177/1350506811435032>
- Brah, A., & Phoenix, A. (2004). Ain't I a woman? Revisiting intersectionality. *Journal of international women's studies*, 5(3), 75-86.
- Britt, B. R. (2015). Pinkwashed: Gay rights, colonial cartographies and racial categories in the pornographic film men of Israel. *International Feminist Journal of Politics*, 17(3), 398-415. <https://doi.org/10.1080/14616742.2014.929370>

- Burawoy, M. (2005). For public sociology. *American sociological review*, 70(1), 4-28. <https://doi.org/10.1177%2F000312240507000102>
- Butler, J. (1990). *Gender Trouble*. Abingdon: Routledge Editorial.
- Caminal, M. (2008). El nacionalismo, en M. Caminal (ed.), *Manual de Ciencia Política*, (pp. 174-198). Madrid: Tecnos.
- Cokley, K., & Awad, G. H. (2013). In defense of quantitative methods: Using the “master’s tools” to promote social justice. *Journal for Social Action in Counseling & Psychology*, 5(2), 26-41. <https://doi.org/10.33043/JSACP.5.2.26-41>
- Crenshaw, K. (1989). Demarginalizing the intersection of race and sex: A black feminist critique of antidiscrimination doctrine, feminist theory and antiracist politics. *University of Chicago Legal Forum*, 139-167.
- Cruells, M. & Coll-Planas, G. (2013). Challenging equality policies: The emerging LGBT perspective. *European Journal of Women's Studies*, 20(2), 122-137. <https://doi.org/10.1177/1350506812460630>
- Dahl, U. (2014). Not gay as in happy, but queer as in fuck you. *lambda nordica*, 19(3-4), 143-168.
- Davidson, J. (2013). Sporting homonationalisms: Sexual exceptionalism, queer privilege, and the 21st century international lesbian and gay sport movement. *Sociology of Sport Journal*, 30(1), 57-82. <https://doi.org/10.1123/ssj.30.1.57>
- Davis, K. (2008). Intersectionality as buzzword: A sociology of science perspective on what makes a feminist theory successful. *Feminist theory*, 9(1), 67-85. <https://doi.org/10.1177%2F1464700108086364>
- Dhoest, A. (2020). Eastern others: Homonationalism in the Flemish press. *International Communication Gazette*, 1-20. <https://doi.org/10.1177%2F1748048520918495>
- Domínguez Amorós, M. & Solsona Simó, M. (2003). *Tècniques d'investigació social quantitatives*. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona.
- Domínguez Amorós, M., & Freude, L. (2021). Inclusiones desiguales en Latinoamérica y Europa: homofobia y racismo bajo el prisma del homonacionalismo. *Revista Española de Sociología*, 2021, vol. 30, num. a58, p. 1-24. <https://doi.org/10.22325/fes/res.2021.58>

- Dreher, T. (2017). The 'uncanny doubles' of queer politics: Sexual citizenship in the era of same-sex marriage victories. *Sexualities*, 20(1-2), 176-195. <https://doi.org/10.1177%2F1363460716645788>
- Duggan, L. (2003). *The Twilight of Equality? Neoliberalism, Cultural Politics, and the Attack on Democracy*. Boston: Beacon, 2003
- Enguix, B. (2017). Protesta, mercado e identidad en las celebraciones del Orgullo LGTB en España. *Convergencia*, 24(73), 165-186. <https://doi.org/10.29101/crcs.v0i73.4272>
- Esguerra Muelle, C., & Bello Ramírez J. A. (2014). Interseccionalidad y políticas públicas LGBTI en Colombia: usos y desplazamientos de una noción crítica. *Revista de estudios sociales*, (49), 19-32. <https://doi.org/10.7440/res49.2014.02>
- Evangelista, J. A. G. (2020). Mess up the empire: Deploying and disrupting homonationalism. *Sexualities*, n.p.. <https://doi.org/10.1177/1363460720961298>
- Fernández García, D. A. (2021). El islam en la globalización LGBTQ: una aproximación queer a las Relaciones Internacionales. *Relaciones internacionales: Revista académica cuatrimestral de publicación electrónica*, (48), 85-100.
- Fernández Garcia, D. A. (2018). Queered Islamophobia and Queer Muslim forms of Resistance in times of Homonationalism. *REVISTA DE ESTUDIOS INTERNACIONALES MEDITERRANEOS*, (24), 71-88. <https://doi.org/10.15366/reim2018.24.005>
- Freude, L., & Vergés Bosch, N. (2020). Homonationalism in Europe? A quantitative comparison of the values of Europeans. *Sexuality & Culture*, 24(5), 1292-1314. <https://doi.org/10.1007/s12119-019-09683-7>
- Freude, L., & Waites, M. (2022). Analysing homophobia, xenophobia and sexual nationalisms in Africa: Comparing quantitative attitudes data to reveal societal differences. *Current Sociology*. <https://doi.org/10.1177/00113921221078045>
- Freude, L. & Vergés Bosch, N. (2022). ¿Síndrome de enemistad grupal y/o Homonacionalismo? Conceptualización y análisis de la articulación del racismo y la homofobia en los valores de la población europea. *Quaderns de Psicologia*.
- Foucault, M. (1996). *Genealogía del racismo*. La Plata: Editorial Altamira.

- Gaztambide-Fernández, R. A., & Rivière, D. (2019). "a Positive, Safe Environment": Urban Arts High Schools and the Safety Mystique. *Harvard Educational Review*, 89(3), 397-420. <https://doi.org/10.17763/1943-5045-89.3.397>
- Glass & Strauss, (1967). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. Chicago: Aldine
- Gerhards, J. (2010). Non-discrimination towards homosexuality: The European Union's policy and citizens' attitudes towards homosexuality in 27 European countries. *International Sociology*, 25(1), 5-28. <https://doi.org/10.1177/0268580909346704>
- Mac an Ghail, M., & Haywood, C. (2021). The British State's production of the Muslim School: A simultaneity of categories of difference analysis. *British Educational Research Journal*, 47(2), 264-278. <https://doi.org/10.1093/sp/jxab014>
- Greey, A. (2018). Queer inclusion precludes (Black) queer disruption: Media analysis of the Black lives matter Toronto sit-in during Toronto Pride 2016. *Leisure Studies*, 37(6), 662-676. <https://doi.org/10.1080/02614367.2018.1468475>
- Habermas, J. (2020). Moralischer Universalismus in Zeiten politischer Regression. Jürgen Habermas im Gespräch über die Gegenwart und sein Lebenswerk. *Leviathan*, 48(1), 7-28. <https://doi.org/10.5771/0340-0425-2020-1-7>
- Hancock, A. M. (2007). When multiplication doesn't equal quick addition: Examining intersectionality as a research paradigm. *Perspectives on politics*, 5(1), 63-79. <https://doi.org/10.1017/S1537592707070065>
- Heimer, R. D. V. L. (2020). Homonationalist/Orientalist Negotiations: The UK Approach to Queer Asylum Claims. *Sexuality & Culture*, 24(1), 174-196. <https://doi.org/10.1007/s12119-019-09633-3>
- Hubbard, P., & Wilkinson, E. (2015). Welcoming the world? Hospitality, homonationalism, and the London 2012 Olympics. *Antipode*, 47(3), 598-615. <https://doi.org/10.1111/anti.12082>
- Hunklinger, M., & Ajanović, E. (2021). Voting Right? Analyzing Electoral Homonationalism of LGBTIQ* Voters in Austria and Germany. *Social Politics: International Studies in Gender, State & Society*. <https://doi.org/10.1093/sp/jxab014>

- Jivraj, S., & De Jong, A. (2011). The Dutch homo-emancipation policy and its silencing effects on queer Muslims. *Feminist legal studies*, 19(2), 143-158. <https://doi.org/10.1007/s10691-011-9182-5>
- Jungar, K., & Peltonen, S. (2017). Acts of homonationalism: Mapping Africa in the Swedish media. *Sexualities*, 20(5-6), 715-737. <https://doi.org/10.1177%2F1363460716645806>
- Kehl, K. (2018). 'In Sweden, girls are allowed to kiss girls, and boys are allowed to kiss boys': Pride Järva and the inclusion of the 'LGBT other' in Swedish nationalist discourses. *Sexualities*, 21(4), 674-691. <https://doi.org/10.1177/1363460717748621>
- Kon, I. (2010). Homophobia as a litmus test of Russian democracy. *Russian Social Science Review*, 51(3), 16-37. <https://doi.org/10.1080/10611428.2010.11065393>
- Kouri-Towe, N. (2017). Risk, Desire and Adaptation: The Paradox of Queer Solidarity and the Political Possibility of Death Under Neoliberalism and Homonationalism. *Somatechnics*, 7(2), 185-200. <https://doi.org/10.3366/soma.2017.0217>
- Kulpa, R. (2014). Western leveraged pedagogy of Central and Eastern Europe: Discourses of homophobia, tolerance, and nationhood. *Gender, Place & Culture*, 21(4), 431-448. <https://doi.org/10.1080/0966369X.2013.793656>
- Larrauri & Max (2000). *El Desig – segons Gilles Deleuze*. València: Tàndem Editorial.
- Lazar, M. M. (2017). Homonationalist discourse as a politics of pragmatic resistance in Singapore's Pink Dot movement: Towards a southern praxis. *Journal of Sociolinguistics*, 21(3), 420-441. <https://doi.org/10.1111/josl.12239>
- Lazarsfeld, P. (1973). De los conceptos a los índices empíricos. *Metodología de las ciencias sociales*, 1, 35-46.
- Lee, P. H. (2016). LGBT rights versus Asian values: de/re-constructing the universality of human rights. *The International Journal of Human Rights*, 20(7), 978-992. <https://doi.org/10.1080/13642987.2016.1192537>
- Llewellyn, C. (2017). Homonationalism and sexual orientation-based asylum cases in the United States. *Sexualities*, 20(5-6), 682-698. <https://doi.org/10.1177%2F1363460716645803>

- Lugones, M. (2008). Coloniality and gender. *Tabula rasa*, (9), 73-102.
- Luibhéid, E. (2018). Same-sex marriage and the pinkwashing of state migration controls. *International Feminist Journal of Politics*, 20(3), 405-424. <https://doi.org/10.1080/14616742.2018.1442735>
- López-Clavel, P. (2015). Tres debates sobre la homonormativización de las identidades gay y lesbiana. *Asparkia: investigació feminista*, (26), 137-153.
- López-Roldán, P. & Fachelli, S. (2015). *Metodología de Investigación Social Cuantitativa (MISC)*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona.
- Martinez, O. y Dodge, B. (2010). El barrio de La Chueca of Madrid, Spain: An emerging epicenter of the global LGBT civil rights movement. *Journal of Homosexuality*, 57(2), 226- 248. <https://doi.org/10.1080/00918360903488913>
- Martí, J. (2020). *El método Delphi*. Cerdanyola del Vallés: Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).
- Mbembe, A. (2006). Necropolitics. *Raisons politiques*, (1), 29-60. <https://doi.org/10.3917/rai.021.0029>
- McCall, L. (2005). The complexity of intersectionality. *Signs: Journal of women in culture and society*, 30(3), 1771-1800. <https://doi.org/10.1086/426800>
- Mepschen, P. and Duyvendak, J.W. (2012). European sexual nationalisms. The culturalization of citizenship and the sexual politics of belonging and exclusion. *Perspectives on Europe*. Spring.
- Mepschen, P. (2016). Sexual democracy, cultural alterity and the politics of everyday life in Amsterdam. *Patterns of Prejudice*, 50(2), 150-167. <https://doi.org/10.1080/0031322X.2016.1164426>
- Meyer, D. (2020). Omar Mateen as US citizen, not foreign threat: Homonationalism and LGBTQ online representations of the pulse nightclub shooting. *Sexualities*, 23(3), 249-268. <https://doi.org/10.1177%2F1363460719826361>
- Misgav, C. (2019). Planejament, justícia i política urbana LGBT a Tel-Aviv: un dilema «queer». *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 65(3), 541-562. <https://doi.org/10.5565/rev/dag.580>

- Moreau, J. (2018). Trump in transnational perspective: Insights from global LGBT politics. *Politics & Gender*, 14(4), 619-648. <https://doi.org/10.1017/S1743923X18000752>
- Moreno, S. (2019). Desmontando la fortaleza (rosa) europea: un análisis crítico sobre la política de asilo y refugio por motivos de orientación sexual. *Revista Icade*, (106). <https://doi.org/10.14422/icade.i106.y2019.007>
- Moss, K. (2014). Split Europe: homonationalism and homophobia in Croatia. In *LGBT Activism and the Making of Europe* (pp. 212-232). Palgrave Macmillan, London. https://doi.org/10.1057/9781137391766_10
- Pérez-Sánchez, G. (2016). David Trullo's queer revisionist photography: Negotiating Spain's homonationalism and the marketing of LGBTQ human rights as commodities in Latin America. *Journal of Language and Sexuality*, 5(2), 197-221. <https://doi.org/10.1075/jls.5.2.04per>
- Platero Méndez, R. (2012). ¿Son las políticas de igualdad de género permeables a los debates sobre la interseccionalidad? Una reflexión a partir del caso español. *Revista del CLAD Reforma y Democracia*, (52), 135-172.
- Puar, J. K. (2007). *Terrorist assemblages: Homonationalism in queer times*. Duke University Press.
- Puar, J. (2013). Rethinking homonationalism. *International Journal of Middle East Studies*, 45(2), 336-339. <https://doi.org/10.1017/S002074381300007X>
- Radatz, H. I. (2020). "Nation ohne Staat" oder "Unruheprovinz"? Spanien, Katalonien und die Nationalismuskritik. *europa ethnica-Zeitschrift für Minderheitenfragen*, 77(1+ 2), 67-78.
- Rao, R. (2020). *Out of Time: The Queer Politics of Postcoloniality*. Oxford University Press.
- Renan, E. (1882). *¿QUÉ ES UNA NACIÓN? [Conferencia dictada en la Sorbona, París, el 11 de marzo de 1882]*. Edició digital: Franco Savarino 2004.
- Rexhepi, P. (2016). From orientalism to homonationalism: Queer politics, islamophobia and europeanization in kosovo. *Southeastern Europe*, 40(1), 32-53. <https://doi.org/10.1163/18763332-03903014>

- Richardson, D. (2000). Constructing sexual citizenship: Theorizing sexual rights. *Critical social policy*, 20(1), 105-135. <https://doi.org/10.1177%2F026101830002000105>
- Richardson, D. (2017). Rethinking sexual citizenship. *Sociology*, 51(2), 208-224. <https://doi.org/10.1177%2F0038038515609024>
- Rodó-Zárata, M. (2020). Gender, Nation, and Situated Intersectionality: The Case of Catalan Pro-independence Feminism. *Politics & Gender*, 16(2), 608-636. <https://doi.org/10.1017/S1743923X19000035>
- Rodó-Zárata, M., & Jorba, M. (2020). Metaphors of intersectionality: Reframing the debate with a new proposal. *European Journal of Women's Studies*, n.p.. <https://doi.org/10.1177%2F1350506820930734>
- Rodríguez-Jaume, M. J. (2000). *Modelos socio-demográficos: atlas social de la ciudad de Alicante*. Alacant: Universitat d'Alacant.
- Romero Bachiller, C., & Montenegro, M. (2018). Políticas públicas para la gestión de la diversidad sexual y de género: Un análisis interseccional. *Psicoperspectivas*, 17(1), 64-77. <http://dx.doi.org/10.5027/psicoperspectivas-vol17-issue1-fulltext-1211>
- Røthing, Å., & Svendsen, S. H. B. (2011). Sexuality in Norwegian textbooks: constructing and controlling ethnic borders? *Ethnic and Racial Studies*, 34(11), 1953-1973. <https://doi.org/10.1080/01419870.2011.560275>
- Ruffig, R. (2008). *Michel Foucault*. Paderborn: Wilhelm Fink Verlag.
- Russell, E. K. (2018). Carceral pride: The fusion of police imagery with LGBTI rights. *Feminist Legal Studies*, 26(3), 331-350. <https://doi.org/10.1007/s10691-018-9383-2>
- Sadurní Balcells, N., & Pujol Tarrés, J. (2015). Homonationalism in Catalonia: an approach from LGTBI activism. *Universitas Psychologica*, 14(SPE5), 1809-1820. <https://doi.org/10.11144/Javeriana.upsy14-5.hcva>
- Said, E. (1978). *Orientalism*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Sanjaume-Calvet, M., & Grau Creus, M. (2021). Multinationalism in the Spanish Territorial Debate during the COVID-19 Crisis. The Case of Catalonia and Intergovernmental Relations. *Nationalism and Ethnic Politics*, 27(3), 273-292. <https://doi.org/10.1080/13537113.2021.1954296>

- Santos, A. C. (2013). Are we there yet? Queer sexual encounters, legal recognition and homonormativity. *Journal of Gender Studies*, 22(1), 54-64. <https://doi.org/10.1080/09589236.2012.745682>
- Schotten, C. H. (2016). Homonationalism: From critique to diagnosis, or, we are all homonational now. *International Feminist Journal of Politics*, 18(3), 351-370. <https://doi.org/10.1080/14616742.2015.1103061>
- Seitz, D. K. (2020). "Missing" Racialized Violence, Disturbing Continuities: Countertopographies of Violence in the Bruce McArthur Murders. *Journal of Canadian Studies*, 54(2-3), 459-482. <https://doi.org/10.3138/jcs-2019-0005>
- Sieyès, E. J. (1875). *Qu'est-ce que le tiers état?* Dresden: Zahn.
- Slootmaeckers, K. (2019). Nationalism as competing masculinities: Homophobia as a technology of othering for hetero-and homonationalism. *Theory and Society*, 48(2), 239-265.
- Spierings, N. (2021). Homonationalism and voting for the populist radical right: Addressing unanswered questions by zooming in on the Dutch case. *International Journal of Public Opinion Research*. <https://doi.org/10.1093/ijpor/edaa005>
- Straehle, E. (2019). Nación, Pueblo e Independencia: el Nacionalismo como Problema en Cataluña. *Clivatge. Estudis i testimonis sobre el conflicte i el canvi social*, (7). <https://doi.org/10.1344/CLIVATGE2019.7.5>
- Swimelar, S. (2019). Nationalism and Europeanization in LGBT rights and politics: A comparative study of Croatia and Serbia. *East European Politics and Societies*, 33(03), 603-630. <https://doi.org/10.1177/0888325418805135>
- Sykes, H. (2016). Gay pride on stolen land: Homonationalism and settler colonialism at the Vancouver Winter Olympics. *Sociology of Sport Journal*, 33(1), 54-65. <https://doi.org/10.1123/ssj.2015-0040>
- Szulc, L., & Smets, K. (2015). Homonationalism and western progressive narrative: Locating 'conservative heartlands' with Zenne Dancer (2012) and its western reviews. *Asian Journal of Communication*, 25(6), 551-566. <https://doi.org/10.1080/01292986.2015.1007334>
- Takács, J., & Szalma, I. (2020). Democracy deficit and homophobic divergence in 21st century Europe. *Gender, Place & Culture*, 27(4), 459-478. <https://doi.org/10.1080/0966369X.2018.1563523>

- Travers, A., & Shearman, M. (2017). The Sochi Olympics, celebration capitalism, and homonationalist pride. *Journal of Sport and Social Issues*, 41(1), 42-69. <https://doi.org/10.1177%2F0193723516685273>
- Treat, J. W. (2015). The rise and fall of homonationalism in Singapore. *positions: east asia cultures critique*, 23(2), 349-365. <https://doi.org/10.1215/10679847-2861026>
- Ubasart, G. (2020). Reconstruir país:: distensionar, fer política i superar el marc autonòmic. *Idees: Revista de temes contemporanis*, (50), 19.
- Van Dijk, T. A. (2011). Discourse and ideology. *Discourse studies: A multidisciplinary introduction*, 379-407.
- Van Klinken, A. (2014). Homosexuality, politics and Pentecostal nationalism in Zambia. *Studies in World Christianity*, 20(3), 259-281. <https://doi.org/10.3366/swc.2014.0095>
- Wahab, A. (2020). "The darker the fruit"? Homonationalism, racialized homophobia, and neoliberal tourism in the St Lucian-US contact zone. *International Feminist Journal of Politics*, 1-22. <https://doi.org/10.1080/14616742.2020.1758589>
- Wahab, A. (2016a). Calling 'Homophobia' into Place (Jamaica) Homo/trans/nationalism in the Stop Murder Music (Canada) Campaign. *Interventions*, 18(6), 908-928. <https://doi.org/10.1080/1369801X.2015.1130641>
- Wahab, A. (2016b). "Homosexuality/Homophobia Is Un-African"?: Un-Mapping Transnational Discourses in the Context of Uganda's Anti-Homosexuality Bill/Act. *Journal of Homosexuality*, 63(5), 685-718. <https://doi.org/10.1080/00918369.2015.1111105>
- Waites, M. (2020). Global sexualities: Towards a reconciliation between decolonial analysis and human rights. *The SAGE Handbook of Global Sexualities*, 33.
- Waites, M. (2019). Decolonizing the boomerang effect in global queer politics: A new critical framework for sociological analysis of human rights contestation. *International Sociology*, 34(4), 382-401. <https://doi.org/10.1177%2F0268580919851425>
- Waites, M. (2009). Critique of 'sexual orientation' and 'gender identity' in human rights discourse: Global queer politics beyond the Yogyakarta Principles.

Contemporary Politics, 15(1), 137-156.
<https://doi.org/10.1080/13569770802709604>

Ware, S. M. (2017). All power to all people? Black LGBTTI2QQ activism, remembrance, and archiving in Toronto. *TSQ: Transgender Studies Quarterly*, 4(2), 170-180.
<https://doi.org/10.1215/23289252-3814961>

Wekker, G. (2016). Of Homo Nostalgia and (Post) Coloniality Or, Where Did All the Critical White Gay Men Go?. In *White Innocence* (pp. 108-138). Duke University Press.

Yildiz, A. (2017). 'Turkish, Dutch, gay and proud': Mapping out the contours of agency in homonationalist times. *Sexualities*, 20(5-6), 699-714.
<https://doi.org/10.1177/1363460716645805>

Yuval-Davis, N. (2006). Intersectionality and feminist politics. *European journal of women's studies*, 13(3), 193-209.
<https://doi.org/10.1177%2F1350506806065752>

Zanghellini, A. (2012). Are gay rights Islamophobic? A critique of some uses of the concept of homonationalism in activism and academia. *Social & Legal Studies*, 21(3), 357-374.
<https://doi.org/10.1177/0964663911435282>

ANNEX

Taula 1. Llistat d'ítems	
Ítem	Nº
L'activisme LGTB forma una part important de la nostra cultura cívica nacional.	1
El nostre país no seria el que és sense la tolerància amb gais i lesbianes.	2
Gent de la meva nacionalitat és especialment oberta amb la diversitat sexual i de gènere.	3
Gent de la meva ètnia és especialment oberta amb la diversitat sexual i de gènere.	4
Com a espanyol [o una altra nacionalitat] és el meu deure promoure la tolerància amb la diversitat sexual i de gènere.	5
La nostra policia és el garant dels drets LGTB.	6
Les associacions LGTB i tota la comunitat LGTB haurien de donar suport a l'Estat, ja que els inclou i defensa.	7
Altres països van molt endarrerits quant a la inclusió de la diversitat sexual i de gènere.	8
Gent d'altres nacionalitats es mostra més adversa cap a la diversitat sexual i de gènere.	9
Gent d'altres ètnies es mostra més adversa cap a la diversitat sexual i de gènere.	10
Avui dia, l'homofòbia és principalment un problema dels països no desenvolupats i immigrants d'aquests països.	11
L'homofòbia és molt preocupant a països fora d'Europa (i els EUA, el Canadà i Israel).	12
Països no occidentals tendeixen a ser fonamentalistes, endarrerides, tradicionalistes i homòfobes, mentre que els països occidentals tendeixen a ser seculars, avançats, moderns i fundats sobre els principis de la llibertat sexual i de gènere.	13
La qualitat democràtica es pot jutjar fonamentalment a partir de la inclusió i el respecte pels LGTB.	14
Europa i occident són més tolerants amb la diversitat sexual i de gènere que no pas Àfrica.	15
Propostes com l'Anti-Homosexuality Act (AHA) d'Uganda mostren que Àfrica és inherentment homòfoba.	16
Els crims d'honor posen de manifest el caràcter diferenciador de les cultures musulmanes quant a la diversitat sexual i de gènere.	17

A grans trets podem parlar d'una divisió entre allò secular, occidental, feminista i pro drets LGTB i cultures homòfobes, misògines i musulmanes per altra banda.	18
En general, podem pensar a Europa occidental com a acollidora de la diversitat sexual, mentre que Rússia i Europa de l'est estan molt endarrerides	19
Europa de l'Est ha d'aprendre molt de l'Europa occidental pel que fa a la inclusió de la diversitat sexual i de gènere.	20
Occident destaca per la tolerància amb gays i lesbianes que li atorga una responsabilitat de promoure-la a tot el món.	21
Els drets LGTB són propis d'occident i des d'allà s'han d'estendre pel món.	22
Europa de l'est necessita tutela d'Europa occidental ja que està molt endarrerida especialment pel que fa a la tolerància baixa amb gays i lesbianes	23
En casos com homofòbia estatal i via llei (com a Uganda, AHA) s'ha de pressionar els estats per exemple no pagant crèdits.	24
Les guerres a l'Afganistan i l'Iraq també defensen els drets de gays i lesbianes.	25
La presència creixent d'immigrants a la nostra societat és una amenaça per a gays i lesbianes.	26
Abans de l'arribada massiva d'immigrants, gays i lesbianes podien viure més lliurement.	27
La música essencialment homòfoba de determinades països s'hauria de prohibir.	28
La música essencialment homòfoba de determinats estils de música s'hauria de prohibir.	29
L'Islam és una amenaça per a les persones LGTB.	30
La immigració musulmana és una amenaça per a les persones gays i lesbianes.	31
Les comunitats LGTB són amenaçades per l'islam.	32
Denunciar l'homofòbia només o principalment entre musulmans és islamofòbia.	33
Immigrants són un perill per a gays i lesbianes.	34
Aniríem molt millor si s'invertís en polítiques LGTB i es practicaria mà dura amb immigrants homòfobs.	35
L'homofòbia és especialment preocupant entre les persones racialitzades.	36

Denunciar l'homofòbia només o principalment entre immigrants és xenofòbic o racista.	37
Tot i voler una societat oberta i diversa, sempre s'ha de sospitar de l'homofòbia de musulmans i immigrants.	38
En un país obert, les persones LGTB haurien de sortir de l'armari.	39
Les persones LGTB haurien de sortir de l'armari perquè siguin visibles per a tothom.	40
Les polítiques públiques per a gais i lesbianes haurien de centrar-se a donar eines per sortir de l'armari.	41
La visibilitat de gais i lesbianes ha de ser al centre de les polítiques per a la diversitat sexual i de gènere.	42
Ser LGBT és una cosa clara, visible, coherent i lineal a la vida d'algú.	43
Les categories lesbiana, gai, trans, bisexual són categories molt objectives i clares i comparteixen el seu significat a tot el món.	44
La història del moviment LGTB és la història d'un moviment blanc, de classes mitjanes a Europa, els EUA i el Canadà.	45
Les persones LGTB són principalment consumidors.	46
Els drets de les persones LGTB són principalment drets civils.	47
L'atemptat en un club freqüentat principalment per homes bisexuals i gais llatins a Orlando (Florida) va ser principalment un atemptat contra la comunitat LGTB.	48
La cadena d'assassinats d'homes bisexuals o gais majoritàriament refugiats i/o immigrants coneguts com a McArthur Muders al Canadà anava principalment en contra de la seva orientació sexual.	49
Pensant en diferents grups que pateixen exclusions, discriminacions i desigualtat, la prioritat hauria d'estar al col·lectiu LGTB.	50
En esdeveniments globals d'esport (pe Olimpíades o World Cup) s'ha de fer un tribut a la diversitat sexual i de gènere per sobre d'altres desigualtats.	51
És normal que esdeveniments d'importància global com podrien ser les Olimpíades o el World Cup es presentin com a especialment acollidors per a les persones LGTB mentre altres diversitats no es visibilitzen tant o fins i tot se silencien o amaguen.	52
Una societat segura és una societat on les persones LGTB poden besar-se al carrer, encara que se segueixen executant desallotjaments.	53
Cal assegurar asil a tots els demandants d'asil LGTB, però vigilar que la concessió d'asil no l'aprofitin immigrants econòmics.	54

El matrimoni igualitari i les adopcions per a parelles del mateix sexe són les polítiques que responen a les necessitats de tot el col·lectiu LGTB.	55
No importa que les polítiques LGTB se centrin en homes blancs de classe mitjana.	56
Les opressions per orientació sexual, ètnia, raça, sexe o classe s'han de combatre de manera conjunta.	57
Per lluitar contra l'homofòbia calen penes més dures.	58
Les organitzacions LGTB han de lluitar no només en defensa d'aspectes merament LGTB sinó també han de defensar demandes més àmplies de justícia redistributiva, contra la pobresa etc.	59
Les polítiques LGTB van dirigides a les persones LGTB i no cal demanar polítiques específiques per a les parts més desafavorits del col·lectiu.	60
L'orgull hauria de ser una parada per als drets i les persones LGTB i no per a altres reivindicacions.	61
L'orgull hauria de ser una parada per als drets i les persones LGTB i no per a demandes ideològiques.	62
L'orgull no és el lloc adequat per a demandes explícites al voltant de l'antiracisme o el règim de migració.	63
Les organitzacions LGTB han de limitar-se a lluitar millors dins el marc de l'estat quo, en comptes de lluitar un canvi d'aquest marc.	64
Molts orgulls només representen una petita part de la comunitat LGTB.	65
Molts orgulls exclouen els membres més vulnerables de la comunitat LGTB.	66
En general, l'orgull representa tot el ventall de persones LGTB.	67
L'empresariat LGTB ha de ser una part important de la lluita per a la diversitat sexual i de gènere.	68
És legítim que les organitzadores dels orgulls convidin grans multinacionals a fer bandera de la diversitat sexual i de gènere en aquestes marxes.	69
No es pot excloure ningú lluitant per la diversitat sexual i de gènere; per tant, l'orgull no hauria de vetar la participació de l'extrema dreta.	70
Les seccions LGTB de la policia haurien de formar part de l'orgull.	71
Les seccions LGTB de les forces armades haurien de formar part de l'orgull.	72

© del artículo, los/as autores/as

Este texto está protegido por una licencia Reconocimiento [Creative Commons 4.0](#).

Usted es libre de compartir —copiar y redistribuir el material en cualquier medio o formato— y adaptar el documento —remezclar, transformar y crear a partir del material— para cualquier propósito, incluso comercialmente, siempre que cumpla la condición de:

Atribución: Usted debe reconocer el crédito de una obra de manera adecuada, proporcionar un enlace a la licencia, e indicar si se han realizado cambios. Puede hacerlo en cualquier forma razonable, pero no de forma tal que sugiera que tiene el apoyo del licenciante o lo recibe por el uso que hace.

[Resumen de licencia](#) - [Texto completo de la licencia](#)